

Bruksela, 27 maja 2026 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0571(APP)

9146/26
ADD 1

CADREFIN 211
FIN 662
POLGEN 118

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Wieloletnie ramy finansowe 2028–2034
– *Debata orientacyjna*
– *Oświadczenie Bułgarii, Czech, Estonii, Grecji, Hiszpanii, Chorwacji, Węgier, Włoch, Litwy, Łotwy, Malty, Polski, Portugalii, Rumunii, Słowenii i Słowacji*

Wspólna deklaracja w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2028–2034 złożona przez grupę Przyjaciół Spójności (BG, CZ, EE, EL, ES, HR, HU, IT, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SI, SK)

Wieloletnie ramy finansowe (WRF) na lata 2028–2034 są strategicznym instrumentem służącym osiągnięciu naszych wspólnych celów i realizacji ambitnej wizji przyszłości UE. **Bardziej konkurencyjna, zamożna, silniejsza i bezpieczniejsza Europa wymaga wystarczającego finansowania współmiernego do naszych ambicji politycznych i dostosowanego do nowej rzeczywistości geopolitycznej.**

Kolejne WRF muszą nadal zapewniać **wystarczające zasoby na realizację wynikających z zobowiązań traktatowych polityk, takich jak polityka spójności, wspólna polityka rolna (WPR) i wspólna polityka rybołówstwa (WPRyb)**, które odgrywają zasadniczą rolę w promowaniu konwergencji, wzrostu gospodarczego i bezpieczeństwa żywnościowego. Jednocześnie kolejne WRF powinny **wspierać wzmocnienie strategicznej autonomii UE i nadal zwiększać konkurencyjność UE**, transformację klimatyczną i cyfrową, bezpieczeństwo i obronność, wydajność i innowacje, a także zapewniać solidną podstawę w pełni zintegrowanego jednolitego rynku. Muszą one również umożliwiać **reagowanie na nowe wyzwania**, takie jak zagrożenia dla bezpieczeństwa, zakłócenia w globalnym handlu, transformacja energetyczna i bezpieczeństwo energetyczne, migracja, z uwzględnieniem sytuacji geopolitycznej. W związku z tym wielkość WRF zaproponowana przez Komisję stanowi podstawę do dyskusji na temat sposobów skutecznego zaspokojenia potrzeb finansowych Unii.

We wniosku Komisji polityka spójności, WPR i WPRyb są jedynymi obszarami polityki, których dotyczą redukcje w ujęciu realnym pomimo ogólnego wzrostu wielkości nowych WRF. Polityki te w znacznym stopniu przyczyniają się do realizacji kluczowych celów UE, a założenia tych polityk określone w Traktacie pozostają w pełni aktualne. **Polityka spójności i WPR to polityki UE najbardziej widoczne dla jej obywateli.**

W tym kontekście **apelujemy o zwiększenie alokacji dla państw członkowskich w ramach działu 1 na polityki określone w Traktacie.**

Programowanie tych alokacji, w szczególności na początku okresu programowania i podczas przeglądu śródkresowego, powinno pozostać całkowicie w gestii państw członkowskich. Proponowany mechanizm sterowania nie może mieć wpływu na prerogatywy państw członkowskich w zakresie programowania. Chociaż instrumenty zarządzania dzielonego mogą bazować na proponowanych ramach odniesienia, zalecenia nie powinny automatycznie przekładać się na obowiązki, ponieważ byłoby to sprzeczne z zasadą zarządzania dzielonego i podejściem ukierunkowanym terytorialnie.

Aby zapewnić skuteczne wykorzystanie unijnych środków finansowych w ramach zarządzania dzielonego, **zasadnicze znaczenie** dla wspierania inwestycji długoterminowych i wysokiej jakości wydatków mają **realistyczne i korzystne warunki wdrażania**. W tym celu konieczne są: **utrzymanie zasady N+3** w odniesieniu do umorzeń, zbilansowane profile zobowiązań i płatności, a także odpowiednie **stawki płatności zaliczkowych i stopy współfinansowania UE** w odniesieniu do środków WPR i WPRyb, **inwestycji w zakresie polityki spójności, w tym Funduszu Spójności**, oraz środków finansowych w obszarze **spraw wewnętrznych**. Jednocześnie nie należy zamieniać polityki spójności w systemowe narzędzie kryzysowe zastępujące inne instrumenty UE przeznaczone do tego celu: proponowane 10 % rezerwy na wypadek kryzysów należy zmniejszyć; przeprogramowanie bieżących środków przewidzianych w planie powinno pozostać opcją dobrowolną dla państwa członkowskiego, przy jednoczesnym zapewnieniu dostępu do rezerwy na wypadek kryzysów oraz do Instrumentu UE. Ponadto polityka spójności powinna dysponować odpowiednim i zabezpieczonym finansowaniem dla wszystkich kategorii regionów.

Popieramy ukierunkowanie **działu 2 na konkurencyjność**. Jeśli chodzi o **Europejski Fundusz Konkurencyjności (EFK)**, uznajemy **kluczowe znaczenie zasady doskonałości i potrzebę jej pełnego zbadania w całej UE**. W związku z tym konieczne jest zapewnienie skutecznego i inkluzywnego dostępu w celu **wzmocnienia ogólnej konkurencyjności w całej UE**. Aby zwiększyć uczestnictwo i wspierać budowanie zdolności w całej UE, należy wprowadzić szczególne środki mające na celu poprawę dostępu mniej doświadczonych podmiotów do konkurencyjnych zaproszeń do składania wniosków, ze **szczególnym uwzględnieniem MŚP**, które stanowią trzon unijnej gospodarki. Ponadto, ze względu na znaczenie **instrumentu „Łącząc Europę”** dla czerpania korzyści z jednolitego rynku i wspierania odporności UE, należy również zapewnić **korzystniejsze warunki wdrażania** tego instrumentu, takie jak stopa współfinansowania UE na poziomie 85 % dla państw członkowskich, których DNB na mieszkańca jest niższy od średniej UE–27.

Grupa Przyjaciół Spójności jest otwarta na dyskusje o propozycjach dotyczących **nowych zasobów własnych**, które skutecznie zmniejszyłyby presję na budżety państw członkowskich. Dyskusje te muszą być powiązane z ogólnymi negocjacjami w sprawie WRF. Wszelkie nowe zasoby własne **muszą być rzetelne, sprawiedliwe, proste i nieregresywne**.

Zniesienie rabatów związanych z zasobami własnymi opartymi na DNB¹ jest koniecznością – przywrócenie ich po stronie przychodów w budżecie UE nie ma uzasadnienia politycznego ani gospodarczego. Nie należy zapominać o wartości dodanej jednolitego rynku i UE jako całości, a także o skutkach ubocznych budżetu UE.

Należy rozważyć **bardziej stopniowy program spłaty narzędzia Next Generation EU oraz nowe wspólne zaciąganie pożyczek na wsparcie w formie pożyczki** (takie jak Catalyst Europe) jako warianty finansowania inwestycji i europejskich dóbr publicznych istotnych dla długoterminowej autonomii strategicznej, co pozwoli zapewnić, aby WRF mogły skutecznie reagować na zmieniające się wyzwania i realizować priorytety Unii.

Grupa Przyjaciół Spójności jest gotowa konstruktywnie przyczynić się do osiągnięcia wyważonego kompromisu, który przyniesie korzyści całej Unii Europejskiej. Naszym wspólnym celem jest uzgodnienie budżetu, który będzie **zarówno nowoczesny, jak i dostosowany do zróżnicowanych potrzeb państw członkowskich i regionów.**

---

¹ Obniżki brutto rocznych wkładów z tytułu zasobów własnych opartych na DNB mają zastosowanie do końca 2027 r., zgodnie z obecną decyzją w sprawie zasobów własnych.